

Arwos Spildevand A/S
Forsyningsvejen 2
6200 Aabenraa

Byg Natur og Miljø

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 13-10-2026
Sagsnr.: 26/17445
Dok.løbenr.: 237582/26

Kontakt: Laura Overby
Direkte tlf.: 2327 8441
E-mail: lov@aabenraa.dk

Landzonetilladelse til nedsivningsbassin

Aabenraa Kommune har modtaget din ansøgning om tilladelse til at etablere et nedsivningsbassin på matr.nr. 1590 Frøslev, Bov. Projektets beliggenhed fremgår af bilag 2.

Da det ansøgte medfører en ændret arealanvendelse i landzonen, kræver det en landzonetilladelse fra kommunen i medfør af reglerne i planloven.

Foruden etablering af nedsivningsbassinet er der ansøgt om sammenlægning af matr.nr. 1590 Frøslev, Bov og 425 Nr. Smedeby, Bov.

Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler hermed landzonetilladelse jf. planlovens § 35¹, til etablering af et nedsivningsbassin med forbassin med et samlet areal på 20.750 m² samt en adgangsvej hertil på ovennævnte matrikel.

Der meddeles desuden tilladelse til sammenlægning af matr.nr. 1590 Frøslev, Bov og 425 Nr. Smedeby, Bov med ændret arealanvendelse til nedsivningsbassin.

Vilkår

Landzonetilladelsen meddeles med følgende vilkår:

- Bassinet etableres som ansøgt med et forbassin på 3.500 m² og en total dybde på 2,5 m samt et nedsivningsbassin på 17.250 m², med et nedsivningsareal på ca. 14.500 m² og en dybde på ca. 0,5 m.
- Begge bassiner etableres med jævnt skrånende bredder og bund med et fald på 1:5 eller fladere.
- Opgravet jord m.m. skal lægges mindst 10 meter fra bassinet og spredt ud i et jævnt lag på maksimalt 30 cm, eller fjernes helt.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 572 af 2024-05-29, Planloven.

- Opgravet materiale må ikke udsprede i beskyttede naturarealer eller nærmere end 20 meter fra disse (se kort i bilag 2).
- Ved etablering af adgangsvejen samt bassinet, må der ikke ske påvirkning af de omkringlæggende beskyttede diger (se figur 3).
- Der må ikke udsættes dyr (herunder andefugle, krebs og fisk) eller planter i bassinet.
- Der må ikke opsættes redegørelse, hegn eller lignende i eller ved bassinet.
- Hvis der plantes træer omkring bassinet, skal disse på syd-, øst- og vestsiden plantes i en afstand fra bredden, der mindst svarer til træernes forventede sluthøjde.
- Der etableres en mindst 5 meter bred bræmme omkring bassinet, hvor jorden ikke må dyrkes, gødes eller sprøjtes.
- Etablering af bassinet må ikke medføre, at vand får væsentlig ændret afløbsretning (dvs. regnvand o.a. nedbør må ikke i væsentlig grad ledes i en anden retning), eller at der sker uønsket opstuvning af vand på anden mands jord.
- Kommunen skal have besked når arbejdet er afsluttet.

Redegørelse

Ansøgning

Aabenraa Kommune har den 10. juni 2026 modtaget ansøgning om tilladelse til, at etablere et nedsivningsbassin med forbassin på ovennævnte matrikel.

Af ansøgningen fremgår det, at bassinet ønskes etableret som et spildevandsteknisk anlæg til håndtering af regnvand. Nedsivningstilladelse er blevet meddelt særskilt. Bassinet ønskes etableret i forbindelse med et separatkloakeringsprojekt af Frøsløvkvarteret, og skal håndtere overfladevandet herfra. Bassinet skal bestå af et forbassin og et nedsivningsbassin og etableres med et totalt areal på 20.750 m².

Der ansøges desuden om en adgangsvej ind til bassinet fra Søndermosevej fra matriklens nordøstlige hjørne. Adgangsvejen etableres med stabilgrus og et totalt areal på 900 m².

Matriklen blev i 2025 udlagt til permanent ekstensivering. Der er august 2026 opnået dispensation fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø til etablering af det ansøgte bassin.

Forbassin

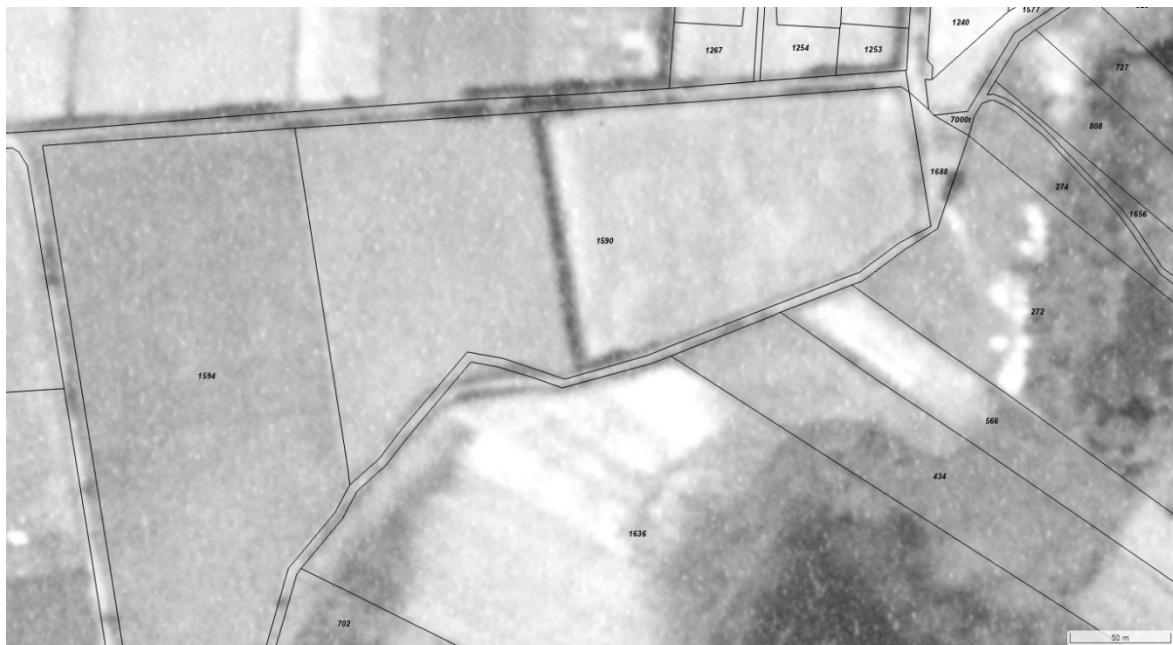
Bassinet etableres med et forbassin med en konstant vådvolumen på 1.720 m³ og et totalt areal på 3.500 m². Bassinet etableres med bundkote 36,00 og en stuvningshøjde imellem kote 37,40 - 37,69. Bassinet etableres med tæt bund, dykket udløb skumbræt og sandfang, og skal fungere som en renseforanstaltning og olieudskiller for overfladevandet, inden det ledes til nedsivningsbassinet. Bassinet dimensioneres til en permanent vanddybde mellem 1 – 1,5 m og vil have et sandfang på 100 m³. Brinker etableres med en skråning på 1:5. Nødoverløbet fra forbassinet løber til nedsivningsbassinet.

Nedsivningsbassin

Vandet føres via dykket udløb fra forbassinet til nedsivningsbassinet. Her filtreres vandet gennem filtermuld til det terrænnære grundvand. Bassinet etableres med et total areal på 17.250 m², og et nedsivningsareal på ca. 14.500 m² med et opstuvnings volumen på ca. 4.115 m³, samt en stuvningshøjde på 0,29 m. Til dimensionering af bassinet er anvendt en fremskrevet regnhændelse, så gentagelsesperioden er en statistisk 5-års regnhændelse om 50 år. Det vil sige, at der statistisk set er nødoverløb fra nedsivningsbassinet hvert 5. år om 50 år. Nødoverløb fra bassinet følger de naturlige strømningsveje mod syd og fordeler sig i området. Bassinet vil fremstå som et sænket græsareal, og græs slås efter behov. Der vil være en varierende opstuvning af regnvand på nedsivningsarealet, indtil vandet er infiltreret.

Luftfotos

Ud fra en gennemgang af luftfotos kan det konstateres, at matriklen hvor nedsivningsbassinet er ansøgt etableret fremstår som en landbrugsmark i drift. Marken har siden før 1945 været under samme drift, som dyrket landbrugsjord. Matriklen er omkranset af levende hegn mod alle sider og beskytte dige langs matrikelskel mod nord, syd og vest. Matriklen grænser mod nord op til boligområdet i Frøselv og mod syd til et større naturområde med § 3 beskyttet natur som også er en del af det fredede område Søndermosen. Der løber desuden en grusvej både nord og syd om matriklen. Udsynet fra grusvejen og ind over matriklen er dog meget begrænset, da der ligger et levendehegn mellem matriklen og grusvejen.

Figur 1. Historisk luftfoto fra 1945. Matriklen som landbrugsjord i drift.

Figur 2. Luftfoto fra 2025. Matriklen fremstår fortsat som landbrugsjord i drift, kun et levende hegn på tværs af matriklen er fjernet.

Figur 3. Luftfoto fra 2025 med angivelse af beskyttet diger med orange markering.

Vurdering

Formålet med planloven er at sikre en sammenhængende planlægning, som forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen og medvirker til at værne om landets natur og miljø. Loven tilsigter bl.a. at skabe og bevare værdifulde landskaber.

Aabenraa Kommune vurderer, at det ansøgte nedsivningsbassin med forbassin og adgangsvej kan indpasses i det omkringliggende landskab. Der lægges vægt på, at nedsivningsbassinet vil fremstå som et sænket græsareal med periodevis opstuvning af regnvand, mens forbassinet vil have en permanent vandflade. Begge bassiner etableres med jævnt skrånende bredder med et anlæg på 1:5 eller fladere, hvilket medvirker til at skabe en gradvis overgang til det omgivende terræn og begrænse anlæggets tekniske præg. Adgangsvejen etableres med stabilgrus, og opgravet jord fjernes eller udspreddes i et jævnt lag på højst 30 cm, så der ikke etableres markante jordvolde omkring bassinerne.

Matriklen er omkranset af levende hegn, som begrænser indsynet fra de omkringliggende veje og stier. Under forudsætning af, at den eksisterende afskærmende beplantning i videst muligt omfang bevares, vurderes anlægget derfor ikke at medføre en væsentlig forringelse af de landskabelige værdier.

Dyrkningen ophører på hele matriklen, og arealets anvendelse ændres fra landbrugsjord til spildevandsteknisk anlæg. Bassinerne skal håndtere tag- og overfladevand fra Frøslev-kvarteret i forbindelse med separatkloakeringen af området. Anlægget og dets placering indgår i kommunens spildevandsplan. Behovet for regnvandshåndtering indgår som et af de hensyn, der samlet taler for at meddele tilladelse til projektet.

Med hensyn til naturværdier lægges der vægt på, at anlægget etableres på dyrket landbrugsjord uden for de beskyttede naturarealer og det fredede område Søndermosen. I nedsivningstilladelsen af 15. december 2025 har kommunen vurderet, at projektet ikke vil medføre en negativ påvirkning af de nærliggende beskyttede naturtyper, og at anlægget ikke vil sænke vandstanden i Søndermosen. Vurderingen omfatter også nødoverløb, hvor vandet ved kraftige regnhændelser følger de naturlige strømningsveje mod syd og sydvest. Der lægges desuden vægt på, at regnvandet renses i forbassinet inden nedsivning, og at separatkloakeringen vil fjerne eller kraftigt reducere de eksisterende overløb med spildevandspåvirket regnvand til Søndermosen. Projektet kan dermed bidrage til at reducere belastningen af de omkringliggende recipienter. De udyrkede bræmmer og forbassinets permanente vandflade kan samtidig skabe nye levesteder for områdets dyre- og planteliv.

Med hensyn til kulturhistoriske værdier lægges der vægt på, at der ikke er registreret fortidsminder på projektarealet. Der findes beskyttede diger langs den nordlige og sydlige matrikelgrænse, som skal bevares og friholdes for påvirkning fra anlægget både ved etablering af vejen og bassinet. På denne baggrund vurderes projektet ikke at medføre en væsentlig påvirkning af disse kulturhistoriske landskabselementer.

På baggrund af en samlet afvejning af de landskabelige, naturmæssige, kulturhistoriske og jordbrugsmæssige hensyn vurderer kommunen, at der kan meddeles landzonetilladelse til det ansøgte på de fastsatte vilkår.

Bilag IV vurdering

I henhold til bestemmelserne om administration af beskyttede dyre- og plantearter efter EF-Habitatdirektivets bilag IV skal kommunen vurdere, hvorvidt området er yngle-, raste- eller voksested for disse arter, og om det ansøgte kan have negativ indflydelse herpå.

Der er ikke registreret bilag IV-arter på arealet, hvor bassinet ønskes etableret eller i umiddelbar nærhed heraf. De nærmeste fund af bilag IV arter er:

Flagermus der er registreret i Søndermosen umiddelbart syd for matriklen. Flagermus overvintrer og raster i hulheder i gamle træer, under jorden, i grotter eller under taget i bygninger afhængig af arten. Om sommeren opholder de sig mange forskellige steder, men har brug for mørke og beskyttede steder hvor de kan hvile sig. De orienterer sig og jager ved hjælp af ekkolokalisering. Flagermus jager ofte i nærheden af vandhuller, skove og åbne marker, hvor de kan finde deres føde, som består af insekter som myg, biller og natsværmer.

Kommunen vurderer ikke, at projektområdet udgør et yngl- eller rasteområde for flagermus. Dette skyldes, at der er tale om en mark i omdrift uden nævneværdig naturværdi. Det ansøgte omfatter heller ikke fældning af træer eller nedrivning af bygninger. Kommunen vurderer dog, at grundet det nærtliggende naturområde Søndermosen og matriklens beliggenheden med levende hegn omkring, at der er stor sandsynlighed for, at flagermus benytter de levende hegn, når de bevæger sig rundt i landskabet. Det kan heller ikke udelukkes, at marken i perioder bruges som jagtområde. Det forventes dog, at fødesøgning vil foregå i et meget begrænset omfang, da Søndermosen vurderes at være et langt mere attraktivt jagtområde for flagermus. Etablering af et regnvandsbassin vurderes, desuden at kunne forbedre området som fødesøgningsområde for flagermus, da der vil være langt flere insekter ved og omkring bassinet end over en dyrket landbrugsmark.

Samlet vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre nogen negativ påvirkning af yngle- eller rasteområder for de ovennævnte eller andre bilag IV arter.

I forhold til plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV vurderer kommunen, at der ikke sker nogen ødelæggelse af disse som følge af projektet, da ingen af de syv plantearter er registreret på stedet eller vurderes at findes her, da en landbrugsmark ikke opfylder deres habitatkrav.

Natura 2000-vurdering

I henhold til bestemmelserne om administration af internationalt beskyttede naturområder, Natura 2000, skal kommunen vurdere, hvorvidt det ansøgte har indvirkning herpå. Nærmeste Natura 2000-område er det Tyske Niehuuser Tunneltal und Krusau mit angrenzenden Flächen (DE1122391), der ligger ca. 1,6 km sydøst fra området hvor bassinet etableres samt N97 Frøslev Mose der ligger 3,7 km mod vest. På udpegningsgrundlaget findes følgende naturtyper og arter for de to Natura 200 områder:

Udpegningsgrundlag for DE1122391 Niehuuser Tunneltal und Krusau mit angrenzenden Flächen		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Høslætunge i lavlandet (6510)	Bøg på muld (9130)
	Blandskove med ær, ask, elm eller lind på skrånninger* (9180)	Elle- og askeskov* (91E0)
	Arter:	Sumpvindelsnegl

Tabel 1. Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype.

Udpegningsgrundlag for N97 Frøslev Mose Habitatområde nr. 87		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Tør hede (4030)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Højmose* (7110)
	Nedbrudt højmoser (7120)	Hængesæk (7140)
	Rigkær (7230)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)

Tabel 2. Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype.

Udpegningsgrundlag for N97 Frøslev Mose Fuglebeskyttelsesområde nr. 70		
Fugle:	Rørhøg (Y)	Hedehøg (Y)
	Engsnarre (Y)	Trane (Y)
	Tinksmid (Y)	Mosehornugle (Y)
	Blåhals (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Tabel 3. Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for træfugl og "Y" for ynglefugl.

Kommunen vurderer ikke, at det ansøgte, vil have nogen negativ indvirkning på naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for DE112239 og H87 eller fuglearter for F70. Vurderingen er baseret på projektets begrænsede og meget lokale karakter, afstanden til Natura 2000-områderne og projektarealets meget begrænsede naturværdi. Bassinet etableres på en mark, som vurderes ikke at udgøre et væsentligt habitat for fuglearterne på udpegningsgrundlaget for F70 eller et egnet levested for sumpvindelsnegl, der indgår i udpegningsgrundlaget for DE1122391.

Kommunen vurderer derfor, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter, vil have en væsentlig påvirkning på det pågældende eller andre Natura 2000-område.

Kommunen vurderer, at der i denne sag kan meddeles tilladelse, idet

- 1) Bassinerne kan indpasses i landskabet, og de beskyttede diger bevares.
- 2) Projektet vurderes ikke at påvirke beskyttet natur, Natura 2000-områder eller bilag IV-arters yngle- og rasteområder negativt.
- 3) Anlægget understøtter den planlagte separatkloakering og bidrager til at reducere spildevandsbelastningen af Søndermosen.

Lovgrundlag (Hjemmel)

Etablering af nedsivningsbassinet forudsætter kommunens landzonetilladelse, som er meddelt efter § 35 i Lov om planlægning.

Efter § 35 må der i landzone blandt andet ikke ske ændringer i anvendelsen af ubebyggede arealer uden forudgående tilladelse ved kommunalbestyrelsen.

Klagemulighed og andre bestemmelser

Du kan klage over afgørelsen inden for fire uger fra den er meddelt, dvs. indtil **den 10. november 2026**. Afgørelsen kan påklages til Planklagenævnet og betragtes ikke som endelig, før klagefristen er slut. Afgørelsen kan påklages af adressaten og en række interesseorganisationer m.fl. Se vedlagt klagevejledning (bilag 1) for mere information. Hvis der klages over afgørelsen, vil kommunen give besked herom.

Du har ret til at søge om aktindsigt.

Landzonetilladelsen meddelt efter PL § 35 bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år efter, at den er meddelt.

Offentliggørelse

Landzonetilladelsen offentliggøres på Aabenraa Kommunes hjemmeside, <https://aabenraa.dk/politik-og-dialog/aktuelle-hoeringer/byggeri-anlaeg-og-landzone> og må ikke udnyttes før klagefristen på 4 uger er udløbet. Se også afsnittet Klagevejledning.

Naboorientering

Ejendommen er beliggende i landzone. I henhold til Planlovens § 35 stk. 4 kan der først meddeles tilladelse, når naboerne er orienteret om ansøgningen, medmindre kommunen vurderer, at det ansøgte er af underordnet betydning for naboerne og de øvrige parter. Der er i forbindelse med behandlingen af denne sag, ikke foretaget naboorientering, da kommunen vurderer at projektet ikke har en væsentlig betydning for andre end de berørte lodsejere.

Anden lovgivning

Kommunen har ikke i forbindelse med ansøgningen anmodet Museum Sønderjylland om en arkivalsk udtalelse om området. Dette skyldes, at ansøger allerede er indgået i dialog med musset, og er gået med til, at der foretages en frivillig forundersøgelse. Såfremt der alligevel ifm. projektet observeres fortidsminder, skal gravearbejdet straks standses og Museum Sønderjylland kontaktes (tlf. 65 37 08 01). Museets anvisninger skal følges.

Hvis der konstateres forurening, f.eks. deponeret affald eller kemikalie- og pesticidaffald, skal forureningen anmeldes til kommunen, jf. Lov om forurennet jord § 71.

Ifølge vandløbslovens §§ 6 og 17 kræves tilladelse fra kommunen, hvis der sker ændringer af dræn, grøfter m.v., eller hvis der sker ændring af vandets naturlige afløb fra højere liggende ejendomme.

Når anlægget er anlagt, vil der normalt hurtigt udvikle sig et naturligt dyre- og planteliv. Når dette sker, vil bassinet være beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at der herefter ikke må foretages ændringer af bassinet uden forudgående dispensation fra Aabenraa Kommune.

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at denne tilladelse ikke friholder dig fra at indhente tilladelser fra andre relevante lovgivninger.

Hvis der er tvivl om noget i denne tilladelse, er du velkommen til at kontakte Aabenraa Kommunens naturteam på mail landskab-natur@aabenraa.dk.

Med venlig hilsen

Laura Overby
Biolog, Team Natur
Aabenraa Kommune

Kopi til klageberettigede:

Miljøstyrelsen; mail@sgav.dk
Slots- og Kulturarvstyrelsen: post@slks.dk
Museum Sønderjylland, Haderslev: planer@msj.dk
Danmarks Naturfredningsforening; dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Aabenraa; dnaabenraa-sager@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening; natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Aabenraa; aabenraa@dof.dk
Friluftsrådet Aabenraa; aabenraa@friluftstraadet.dk
Dansk Botanisk Forening; dbf.oestjylland@gmail.com

Bilagsoversigt

Bilag 1 – Klagevejledning
Bilag 2 – Oversigtskort

Bilag 1 – Klagevejledning Planloven

I henhold til Planloven kan afgørelser truffet efter § 35, stk. 1 i Lov om planlægning, påklages til Planklagenævnet.

Klageberettigede er

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen. Den sidste klagedag udløber ved kontortids ophør. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

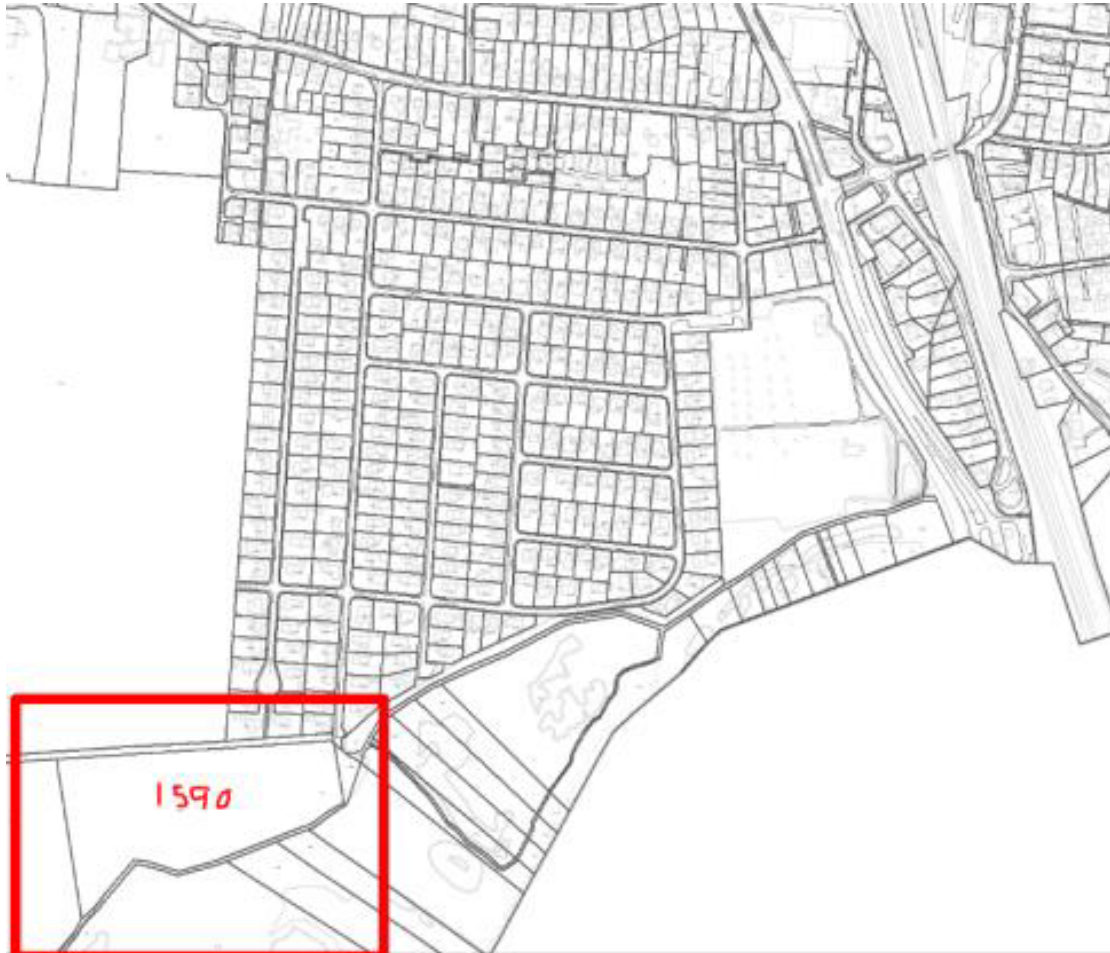
Klage indgives til Planklagenævnet via Klageportalen på www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Aabenraa Kommune i Klageportalen. Ved indgivelse af klage betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Aabenraa Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

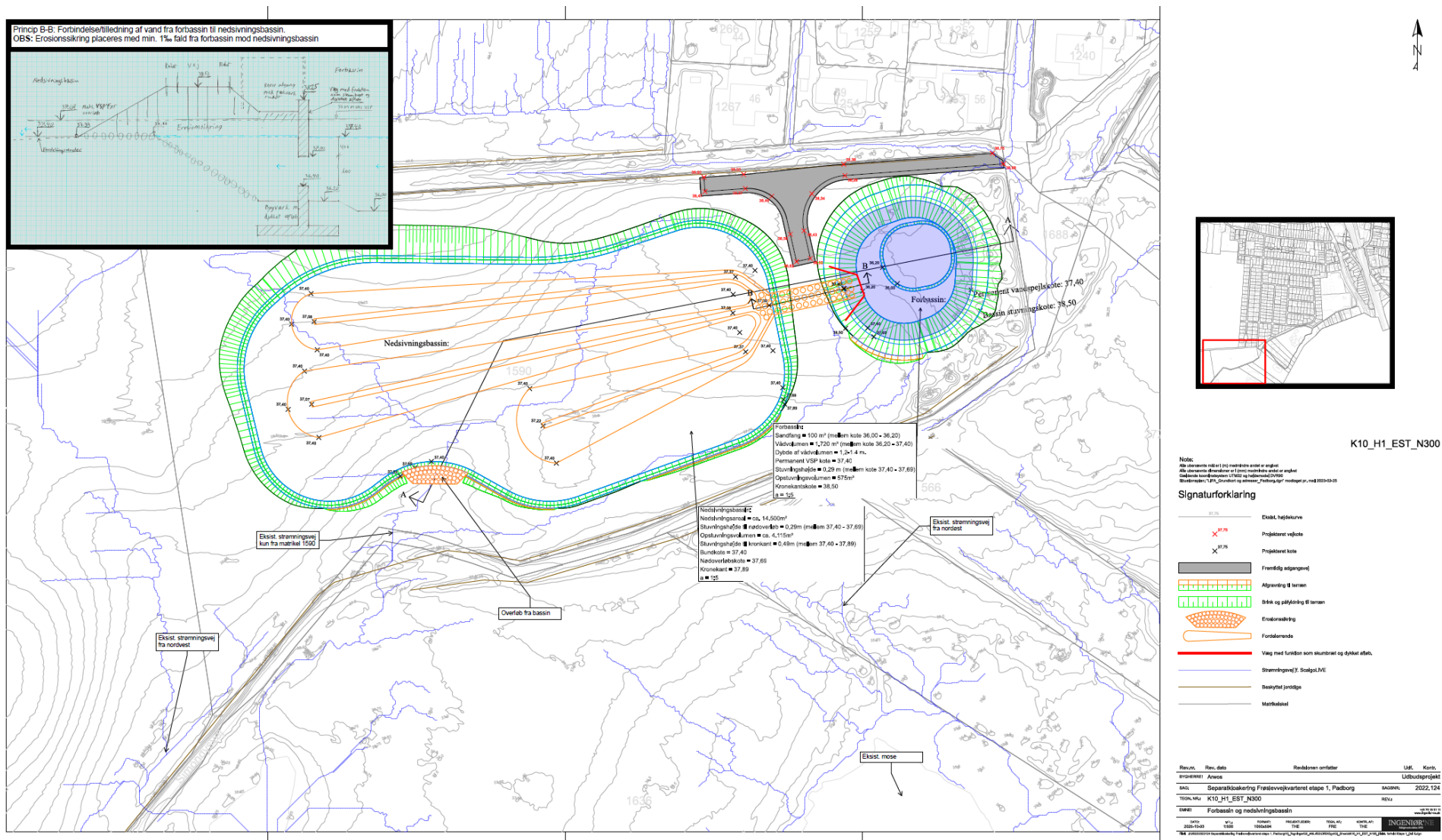
Planklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune. Kommunen videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.naevneneshus.dk.

Kommunens afgørelse kan indbringes for domstolene. Det skal ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt eller offentliggjort

Bilag 2 – Oversigtskort

Figur 4. Oversigtskort fra ansøgningsmaterialet over bassin placering

Figur 5. Oversigtskort fra ansøgningsmaterialet over bassin dimensionering.

Figur 6. Luftfoto fra 2025, der viser omkringliggende beskyttet natur. Rød skravering angiver mose, grøn skravering angiver eng og blå skravering angiver sø.